

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közírményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Szent István.

Hol vagy István király? Hivunk tégedet. Jöjj, láss és itélj meg bennünket úgy, ahogyan azt megérdemljük. Tégy igazságot köztünk és valamint kilencszáz esztendő előtt, azoképpen mutasd meg nekünk most is az utat, melyen előre mehetünk. Mert előre akarunk menni, mindig csak előre.

Szent életű ember voltál Te és igen nagy ember. S annyi század, annyi nagy és szomorú esemény nem tudta elfeledtetni a Te emlékedet. Hatalmas erővel és a tudat a nemzet szívében, hogy Te voltál és élni fog a Te megszentelt emléked mindaddig, míg magyar nép lakja a Duna Tisza tájait. A Jobb Kéz, mely porhüvelyéből csodálatosképpen megmaradt, legmagasztosabb ereklyéje ennek a nemzetnek, látására évente ezrek és ezrek zarándokolnak Buda várába. S aki látja azt a fehérségében ragyogó férfias Jobbot, mintha kedvező égi jelet látna: megtisztul, megkönnyebbül és háromszoros lángal lobban fel szívében a hazaszeretet tüze.

És jól teszi minden magyar. ha megtekinti azt a kezét. Csodálatos erő árad ki abból az emberi részből, melyet az utódok kegyelete nem engedett át az örök enyészetnek. Mintha a kéz épenmaradásával megmaradt

volna benne az az erő, is melylyel akkor rendelkezett, mikor még élt koronás gazdája. Lapozzuk át Magyarország történetét s arra a legendás következtetésre fogunk jutni, hogy ami ezt a népet a sok sorscsapás és tévelygés közt megtartotta, az nemcsak a saját ereje volt, hanem az égi hatalom is, az áldás, melyet Szent István király osztott az ő Jobbjával.

Egyike a mi legszebb ünnepeinknek Szent István napja. A buzgó keresztényi hit és a hon szabadságáért lángoló hazaszeretet a legszebb harmóniába olvadnak össze e napon. Az oltárok szent jelvényeire ráborul a háromszínű lobogó. És talán ezt az ünnepet ulti meg legbensőbbben és leglelkesebben a magyar nép.

Az idei Szent István napjának dupla jelentősége van. Nagy, országos jubilearis ünnepséggel esik össze, a magyar kereszténység kilenc százados emlékünnepével.

S ennek az ünnepnek lefolyása méltó a jelentőségéhez. A legmagasabb állami és egyházi tényezők közös akarattal munkálkodtak azon, hogy ebből az ünnepből kiküszöböljenek minden olyan célszerűt és jelleget, mely nem alkalmas arra, hogy a jubileumot az egész nemzet ünnepévé tegye. És így tisztán és fényesen fog sokáig ragyogni annak a napnak emléke, melyen halát adtuk a magyarok is-

tenének azért, hogy kilencszáz esztendő előtt államfentartó vallást és szent királyi koronát adott őseinknek. Mind a kettő megvan, erőben, épségben és hatalomban. Mint kilencszáz esztendőn keresztül, azoképpen most is ebben a kettőben látja e nemzet annak biztosítékát, hogy megmaradunk a népek küzdelmeiben és jövő vár erre az országra, nagy jövő.

A Te műved ez, Szent István király. És mégis még soha nem volt talár. annyi ádáz ellensége a Te művednek, mint ezekben az időkben, midőn a műveltségben és gyarapodásban eddig még el nem ért magaslata jutott fel Magyarország.

Jöjj Szent István király! Hivunk téged! Jelenjen meg köztünk a Te szellemed, hogy erősítsen és támogasson bennünket. Mert szükség van reád. Szükségünk van ismét egy olyan hatalmas erőre és szellemre, mely energiájával keresztény magyar hazát tudott teremteni itt, ahol törvényt nem ismerő pogányok laktak hajdanán. Szükségünk van erre az erőre most is, a huszadik század elején.

Hol vagy István király? Téged magyar kíván!

Nyílt szó.

(Ajánlja Vadnay Andor főispánnak.)

Hogy a vállalat — hiány és nagy verseny hová juttatta a földmunkát, a

TÁRCA.

A Tiber partján.

— Római élmények. —

Ha valaki Rómába érkezik, különös érzés fogja el egész valóját. Megérkezve az indóházba, előtte terül el a híres Diocletian temploma, melynek romjai a régi Róma történetének egyik kiegészítő részét képezik.

Senkisé nem hinné, hogy az előtte elterülő romok, — ahol valamikor régen, 2000 ember áztatta magát a hús, langyos, forró és kitudja, még milyen habokban — ma Róma egyik ha nem is legmagyobb, de legszebb, templomát rejti magában. A »Santa Maria degli Angeli« hatalmas, imponáló és ami legfőbb, egyszerűségében valóban megható. A bejáratnál szemben vezet Róma legszebb utcája, a Via Nazionale a belvárosba. Jobbra esik tőle a Quirinál, mely inkább egy nagy kaszárnyához, mint királyi palotához hasonlít.

A valódi Róma csak itt tűnik szemünk elé. A Palazzo Venezia hatalmas méreteivel, háta mögött a Forum Trajanummal, közepén a hatalmas Traján oszloppal, az ő 2000 figurájával és tetejében Szt. Pál szobrával.

Jobbra térve, a Colonna téren a hasonló nevű oszlop, a tetején Szt. Péter, a menország kapujának a kulcsát tartva. Közvetlen háta mögött a Monte Citorio, most az olasz parlament, az obstrukciónak legutolsó háziura, előtte egy Egyiptomból hozott obeliskkel.

A Fontana Trevi kút, melybe ha egy soldit dob az ember, visszavonja Rómába, hogy ott ismét ki lehessen téve a bérkocsisok zsarolásának és gorombáskodásának. Maga a kút, amelyet IV. Benedek pápa fejeztetett be, egyik legszebb látványossága Rómának.

A korzó, hol 5—7 óra között Róma egész intelligenciája, a Pincio i kocsi-korzójáról jövet, a Caffé Aranjó előtt álldogáló publikum előtt defilírozik el. A történelmi nevezetességű Porta Popolo, a rómaiak Stefánia-utcája, a remek fekvésű Pinció, amelyről majd a Vatikán háta mögött elvonuló Gianicolo hegyen Garibaldi lovasszobra, amint letekint a völgyben elterülő Rómára, mintha most is rohamra vezényelné a Porta Pia környékén henyélő katonaságot.

Visszajövet keresztül menve a pizskos Tibert áttelöl Angyal-hidon, a Corso Vittorio Emanuelon eljutunk a régi Rómába, a Capi-

toliumra, ahol üdvözlésünkre kibújik odújából az a bizonyos farkas, amely Romulust és Remust felnevelte. Majd Marcus Aurelius császár lovas bronz-szobra tűnik szemünkbe, amint hatalmas lován nyereg nélkül tekint a jött-ment népségre. Ez az egyetlen szobor a régi időkben, amelyet feltalálni sikerült s amelynek talapzatát nem kisebb nagyság, mint Michel Angeló készítette.

Sajnos, azokból a bizonyos capitoliumi ludakból nem maradt semmi, mert azokat a régi hadverő rómaiak éhes utódai felfalták. Ellenben látható még a híres tarpeji szikla, ahonnan a római apák és anyák nyomorék gyermekeiket lehajították, hogy el ne csúfítsák velük a lakosságot. Most kellene ehhez a methódushoz folyamodni, mert annyi nyomorék, mint Rómában található, az egész világon nincs, belcérte Angliát is, ahol a búr golyók meglehetősen számban szaporították a kéz- és láb nélküliek csapatját.

Lemenne a lépcsőkön, előttünk van a híres Forum Romanum. Az első, ami szembe tűnik, a híres Septimius Severus-diadalkapu, tőle kissé balra a Mamertini börtönök, ahol Szt. Péter elzárva volt s honnét oly csodál!

80-as évek árviszonyaihoz hasonlítva, — ime erre egy meggyőző példa.

Mostanában történt, — egy ármentesítő társulat 1.500.000 m. ³ földmunka mozgósítására hirdetett ajánlati versenytárgyalást, melynek egységárát 30 krajcárjával irányozták elő. A vállalatot kiadták 19 ³/₁₀ krajcárjával. A társulat megtakarított 150.000 forintot, ezen az összegben székhatat épített magának; a vállalkozó belebukik ebbe a vállalatba, melyhez majd vinni fogják ugyan a kubikost, aki azonban az első előleg után mind megszökik, mert a száraz kenyeret se képes megkeresni. Télen aztán majd megírják a lapok, hogy Szentesen, Csongrádon, Szegváron ennyi meg annyi szegény ember nyomorog munka nélkül...

Nyitnak talán nekik népkonyhát, a társulat meg közben felépíti a megtakarított 150.000 forintból a palotáját.

A mi meg az alföldi munkás hírt illeti, ezzel annyira vagyunk ma, hogy a vállalkozó, ha nem köteleztetik rá, inkább kerül, mint keresi őket s inkább fogad fel békési vagy zempléni megyei munkásokat, mint szegedi vagy csongrádi, sőt hozatnak újabban már galíciai és lengyel munkásokat is a zempléni megyei töltés-munkához és a pozsony-soproni vasút-építéshez, mert ezek jól beválnak, szorgalmasak, kitartók, elég ügyesek és igénytelenek. Tavasszal bejönnek hozzánk, tőlire nem lehet őket itt tartani, haza mennek a megtakarított pénzzel.

Hogy ezeken a bajokon lehetőleg gyorsan és gyökeresen segítsünk: ez irányban Méltóságod volna, — nézetem szerint — mint az alföldi munkásbajok alapos ismerője — hivatva kezdeményezzen fellépni és ismert erélyével kezébe véve ezt az ügyet, a kormánynál annak egészse-

ges irányba terelését és orvoslását szorgalmazni.

En a mult évben kísérletet tettem már ez irányban. A Magyarországi egy mult év júniusi számában felhívtam a kormány figyelmét a pusztulóban levő alföldi kordés munkásokra. Az eredmény az lett, hogy rá egy vizszabályozó társulatunk versenytárgyalást hirdetett és erre 8000 korona bántpénz helyett, ami a szokásos 5 százaléknak felelt volna meg, 30.000 koronát kötött ki csak azért, nehogy a versenyben valamiképpen szerényebb tőkével is rendelkező vállalkozó, vagy esetleg valamely munkáscsoport is résztvehessen. Ugyanez a társulat, folytatásként, még más két munkát adott ezután, ugyanilyen megszorítással vállalatba.

Ilyenek a bajok és ezért mondom, hogy azokon csak olyan befolyásos férfú segíthet, mint Méltóságod, amire nézve legyen nekem megengedve, hogy rövidesen saját nézetemet is kifejthessem.

Első sorban — úgy vélem — a vállalkozó és kubikos közt levő viszonyt kell alaposan rendezni. E célból egy úgynevezett kubikos könyvet állítottam össze, melyet — ha tetszik — méltóságod rendelkezésére bocsátok. Ez a könyvecske arra való, hogy az eddig használatban volt *gödörbárdak* sutba vessük és a helyett a munkás kezébe olyan okmányt adjunk, mely megóvja, a vállalkozó részéről — sajnos — még mindig előforduló kizsákmányoltatás ellen; másrészt pedig arra szolgál, hogy a kubikos is ismerje meg, miszerint elvállalt kötelezettségének minden körülmények közt meg kell felelnie. Ez a könyvecske elejét veszi annak is, ami az alföldi munkás jóhíret nem kevésse csorbitotta, hogy a munkás — mint

ez most gyakori szokás — a kapott útiköltség és előleg visszatérítése, illetve ledolgozása nélkül megszökhesen a munkából.

Mert ma megcsik, hogy olyik vállalkozó több száz, vagy talán 1000 kubikost szállítat az Alföldről a munkahelyre, ad nekik előlegül 5—6 forint útiköltséget is, — aztán jó részük, mielőtt az előleget ledolgozná, faképnél hagyja a munkát, átmegegy egy közeli másik vállalkozóhoz, akinek nem tartozik, a kinél tehát nem vonnak le semmit — megtérítendő előleg címén — a keresetéből.

Azt hiszem, Méltóságod, mint az alföldi munkásviszonyoknak nemcsak alapos ismerője, de jóformán az egyetlen magyar főbb tisztviselő is, aki a munkások sorsa iránt melegen érdeklődik, — az összes szakminiszteri-umoknál kieszközölhetné, hogy a munkásfogadásoknál kötelezőleg tegyék ily kubikos könyvecske használatba vételét. Hiszen maga a földmivelésügyi miniszter úr rendeleti uton utasíthatná a folyammérnöki és kultúrmérnöki hivatalokat, hogy — ha valamely munkát akár házilag, akár vállalat útján végeztetnek, a kubikoskönyvecske igénybe vétele minden esetben kikötendő. Hasonló szellemben utasíthatná a kereskedelemügyi minisztérium is az államépítészeti hivatalokat és ezzel egységes, szilárd és mindkét félre nézve egyformán megbízható alapon nyerne rendezést a vállalkozó és kubikos közti viszony.

A másik mód, mely a szegény alföldi földmunkás helyzetén szintén nagyot lendítené, az volna, hogy a kubikmunkát mindenütt kivegyük a vállalkozók kezéből és közvetlenül adjuk át a földmunkásoknak. De nem úgy, ahogy ez a csongrád megyei műútépítéseknél történik, hanem arra a

tosan megmenekült. Visszatérve, előttünk feltűnik a híres Saturnus templom nyolc éppen maradt oszlopa. A Poros oszlop mellett elhaladva a híres Via Sacra látjuk Antonius és Faustinus templomát, az egyetlen épen maradt templomot ebből a korból, arrébb a Constantinbazilika hármas bolthajtású romjait, míg szemben vele, a nevezetes Palatinushegy lábában a Vesta templomot és Vesta szűzek lakását és a templomot, ahol az örök tűz égett. Tovább haladva, keresztül megyünk a Titus császárnak Jeruzsálem elfoglalásáért jutalmul felállított Titus-diadalkapu alatt, s előttünk feltűnik a híres Colosseum, óriási méreteivel, mellette a Constantin diadalkapual. A Colosseumtól balra, talán száz lépésnyire egy igénytelen, de azért mégis nevezetes kis templomocska, a San Pietro in Vincolo. Itt őrzik Szt. Péter láncait, s itt van Michel Angeló híres Mózes szobra, a legszebb és legremekesebb, amit valaha művész a világra hozott.

Ismét átmegegyünk a szürke, piszkos Tiberen. A Borgo Nuovon átkelve, előttünk feltűnik a Vatikán és a Szt. Péter templom, két oldalt a hatalmas oszlopcsarnokkal, amely mintegy félkör alakban átkarolni akarja a Szt. Péter teret.

Benn vagyunk a Szt. Péter templomban.

Megáll az ember esze. Vajon mit nézzen előbb meg? Az építészet remek művét-e, amely hatalmasával hat a szemlélőre, vagy az apró műremekeket? Tollal leírni nem lehet ezt a hatást. Ezt látni kell! Magában a Vatikánban, ami leginkább figyelemre érdemes, az a megszámlálhatatlan értékű műkincsek, festmények és szoborgyűjtemények tárháza.

A Sixtini kápolna, Michel Angelo festményeivel, a melyek közül az *Utolsó ítélet*, továbbá a *Szűzenként a postolok* *Mózes átvizszi a zsidókat a Vöröstengeren* a legszebbek. Az u. n. Sala Ducale-ben a lepantói útközetet ábrázoló a legszebb.

Felmenés az emeletre, jutni a Rafael loggiákba és a Stanzákba, ahol Rafael festményei érdemelnek különös figyelmet. Itt van egy, minket magyarok is érdeklő kép, Atilia Róma előtti találkozás a pápával. Szemben vele Hadrián elűzése Rómából, oldalt jobbfelől a híres borgói tűzvész, szemben baloldalon Szt. Péter megszabadítása.

A képtárban van Rafael leghíresebb képe, a Folignói Madonna. Veronese Paolo, da Vinci Leornado és más hírneves festőművészek 52 darab képe, melyek milliókat és milliókat érnek.

Másik nevezetesebb műzeuma Rómának a Borghese hercegi család tulajdonát képezi

s itt is a leghíresebb művészek egész sereg drágábbnál drágább képe található. Különösen érdemes Tizian két képe, a szent és profán szerelem, és a másik, Vénus felfegyverzi Ámort, amelyért Rothschild öt millió lírát ígért. Rafael Krisztus sirbátétele, Van Dyk Jézus sirbátétele, Rubens és Veronese, meg mások leghíresebb képe. Itt van Borghese Paula hercegnő híres szobra Canováótól, a legremekesebb munka, amit csak valaha láttam.

A templomokban rejlik azonban a legértékesebb kincse Rómának, s ezek is képezik leginkább a vonzó erőt, ami az idegeneket idecsalja. A Szt. Péter templom, az ő mérhetetlen kincsével, a Szt. Pál templom, amely egyszerűségével, ellentétben a Szt. Péter templommal, hatalmas benyomást tesz a szemlélőre, a Maria del Maggiore, Laterani, a Santo Lorenzo és még 300 egynehány templom.

Nincs város a világon, ahol csak közelítőleg is annyi érdekes és értékes látványosság lenne az idegennek, mint az örök városban. Az egyedüli visszatartó az a zsarolás, amivel az idegenekről majd hogy a bőrt le nem húzzák. De még ezt is megéri az, amit itt lát az ember.

Jambó.

mintára, ahogy most a szegedi folyammérnökség végeztet egy nagyobb munkát.

A hivatal állítja össze a költségvetést. A legalacsonyabb munka egy-ségárt és a rezsit számításba véve, tegyük fel; hogy azt a munkát 26 krajcár egységárban lehet teljesíteni. Ekkor a hivatal felhív egy ismert, tisztességes szakembert és értésére adja, hogy bár a vállalathoz 10000 frt biztosíték kellene, a költségvetés alapján 2000 frt biztosíték mellett is rábizza azt a munkát azon kötelezettséggel, hogy csakis alföldi kubikosokat alkalmazhat a munkához, akiket — a rendes egységárral való díjazáson felül, a munkánál elérhető tiszta nyereség 50 százalékában is tartozik részletetni. Ennek a biztosítására a kereseti kimutatás összegéből a hivatal mindvégig visszatart 5—5 százalékot, mely összeg csak a munka átvételé és a leszámolásnak a kubikosokkal történt eszközlése után lesz a megbízottnak kiutalványozható.

Ily módon, ha p. az egységárból köbméterenként 5 kr. megtakarítás mutatkozik, egy 2200 m. ³. végzett banda, a munka közben felvett keresetén felül még kapna haszonrészese-désben 110 frtot.

Csak így lehetne — meggyőző-désem szerint, földmunkásaink baján valamelyest segíteni. És ezért bátor-kodtam e terveimre Méltóságod szí-ves figyelmét felhívni.

S. J.

A Bartha-hagyaték ügye. Köztudo-mású, hogy néhai ifj. Bartha János és neje nemeslelkű gondoskodása, földmívelő-iskola céljaira hagyományozta Szentes város-nak, a boldog emléklő házaspár fiáiban, mint-egy 200 hold földjét és hogy ez a föld a f. év őszén a város tulajdonába megy át.

Ez a tény kötelességévé teszi az elő-ljárásnak, valamint a képviselőtestületnek és különösen az annak kebeléből alakult gazd. szakosztálynak az arról való gondoskodást: mi módon értékesítsék — az örökhatyók szellemében, a város javára azt a földet.

Tudjuk, hogy Szentes — anyagi helye-zete mellett — ma nincs abban a helyzetben hogy az örökhatyók nemes akaratahoz ké-pest, a hagyományozott földön azonnal fel-állítsa a kértékes iskolát; de — mert a kér-dés ma mégis időszzerű, — engedje meg nekem a Tek. szerkesztőség, hogy a dolog-hoz hozzájárjak és észrevételeimet b. lapjában megtegyem.

Tudomásom szerint a gazd. szakosztály a f. hó 13-án délelőtt tartott ülésében e kér-désben úgy határozott, hogy a Bartha-féle hagyaték-földet, mindaddig, míg a földmívelő-iskola felállítható nem lesz, a s z o k á s o s m i v e l é s mellett javasolja a képviselőtes-tületnél, egyelőre 6 évre haszonbérbe adatni.

Mint a gazd. egyesület titkára, én a gazd. szakosztály ülése előtt azzal a kérés-sel fordultam a szakoszt. elnökjéhez, N o v o b á c z k y Győző gazd. tanácsnokhoz, hogy a kérdéses földnek haszonbérbeadását olyan feltétellel hozza az ülésen javaslatba, mely szerint a bérlő a földet olyan módszerrel tartozzék művelni, amely az állam által váro-sunk határában létesített mintaparasztaga-ságnál van gyakorlatba véve. Szabja meg a

szakosztály a bérleti feltételekben azt is, hány darab szarvasmarhát és lovat köteles a bérlő a bérleten tartani és a földön még a hagyó-mányozó által gondosan ültetett kertet mi-ként kell és szabad használni.

Ugy látszik azonban, hogy az előadó úr, a közléskor általa is helyesnek talált ezen nézetemet még csak felemlítésre sem érde-mesítette a szakosztályi ülésen; — ezt kell legalább feltételeznem, mert különben érthet-tetlen volna, hogy a szakosztály ennek dacára is e földnek csak a s z o k á s o s m i v e l é s i m ó d, tehát a szerint való bérbeadását hozza javaslatba, ahogy már apáink és nagyapáink öregbérései is túrták a földet.

Hiszen a minisztérium által is már jóvá-hagyott és a mintagazdaságban is gyakor-latba vett ötos vetésgörög olyan összeállítás, mely a mi vidékünk földmívelési szokásainak legjobban megfelel, mert ezen módszer mel-lett az összes szántás alá vehető területnek csak 1/10-ed részével kevesebb területét vette felénél búzával, ez által tehát sem a mintagazdaság tulajdonosa sem a bérlő nem ves-zélyeztetet sokat azzal, hogy területének csak 1/10-öd részébe vet búzát, 1/10-öd részét pedig más gazdasági terményekkel értékesíti.

Es talán a nagylelkű alapítók szellemé-nek is inkább megfelelne, ha az új tulajdo-nos Szentes város a bérleti feltételeket az általam ajánlott módon szabná meg, — mert így a föld okszzerű és jobb művelésével a bérlő már most jó példaadással volna a gaz-dálkodó társainak, kik előtt a mintaképből nyilvánvalóvá válna, hogy a jobb művelési rendszer mellett nem kevesebbet, de többet jövedelmez a föld. Ezzel pedig szélesebb kö-rökben előbb érlelődne meg az a belátás gazdaköreinkben, mely egyesek gondolkozá-sában már ma is ott dereng, — hogy bi-zony hovaelőbb fel kell hagynunk a mai el-avult gazdasági rendszerrel és egy új, jobb művelési módra átterünk, ha teljesen tönkre-menni nem akarunk.

Hát mi lesz, ha a város ezt a nemes és szép alapítványt a gazd. szakosztály által javasolt módon — a s z o k o t t g a z d. ú z e m r e adja ki bérbe?

Egymásra ígérő földbérlet-éhes emberek felcsigázzák majd talán a haszonbért, kiveszik a földet méregdrágán. De aztán a bérlő minden megengedett és meg nem engedett módon igyekezni is fog kizsárolni a földből, amit csak lehet.

A bérletre árverező bizonyosan lesz elég, mert aki reflektál rá, mindenki tudja, hogy köztulajdönt, tehát olyan földet bérlet, mely fölött a tulajdonos soha nem gyakorolhat olyan felügyeletet, mint a magántulajdonos szokott.

Amíg tehát az ő bérletet tart, igyekszik is azon, hogy annak a földnek minden termő-képességét lehetőleg kivége, mert csak így lesz képes, magas haszonbér és a ráfordított munka-költség mellett, még a maga részére is némi hasznot kiutni a bérletből. Ilyen z s a r l ó művelés mellett pedig a föld értéke jelentékenyen csökken.

Fordított volna a viszony, ha a város az általam javasolt kötelezettséggel adja bérbe azt a földet. Igaz, hogy így talán nem ér majd el érte olyan magas haszonbért, de a föld érreke a jó művelés és trágyázás mellett emelkednék és mikor rendeltetések átad-ható lesz, jobb karban több jövedelmet is ad.

Helytelenül tenné hát a város, ha a gazd. szakosztály által javaslandó módon, a

s z o k á s o s m i v e l é s r e adná bérbe azt a földet. Sőt jó lesz, még ha az én javaslatom fogadhatnák is el — jól megválasztani a bérlőt, hogy az eléje szabott feltételeknek megfeleljen, Ezt kívánja a város érdeke.

Mátéffy László.

Iskolai értesítés.

A szentesi állami főgimnáziumban a nyil-vános és magántanulók fölvétele az 1900—1. tanévre f. évi szeptember 1, 2 és 3-án dél-éltől 9 óratól 12 ig az igazgatói irodában történik.

A fölvétel feltételei a következők:

A fölvételre első ízben jelentkező tanuló személyesen atyja, anyja, vagy azok megbizottja kíséretében tartozik az igazgatóság-nál jelentkezni. A beírást az egyes osztályokba, az igazgatótól nyert fölvételi jegy alapján, az illető osztályfőnökök végzik.

A felvételnél kivétel nélkül minden tanuló fizet: 8 korona felvételi, 1 korona értesítői és 1 korona ifjúsági könyvtári díjat, ösze-sen 10 koronát. A tandíj első részlete (15 korona) akár a felvételnél, akár f. évi októ-ber 15-éig lefizethető.

A gimnázium első osztályába csak oly tanuló vehető fel, a ki a 9-ik évet már betöltötte, de 12 évesnél nem idősebb, a népiskola negyedik osztályát sikeresen vé-gezte és erről hiteles iskolai bizonyítványt felmutatni képes. Ellenkező esetben felvétel i vizsgálatot köteles tenni, hogy a kivánt előismereteket beigazolja. Az ilyen felvételi vizsgálat díja 20 kor.

Tizenkét évesnél idősebb tanulóknak az I. osztályba való felvétele felett a tanári tes-tület határoz.

Az I. osztályba való felvételnél a tanuló, az iskolai bizonyítványon kívül még a keresz-tel ő levelet, illetve születési bi-zonyítványt, valamint a himlő olt-tási, és ha a tanuló 12 évesnél idősebb, az újraoltási bizonyítványt tartozik felmutatni.

A második és következő osztályokba való felvételhez az előző osztályról szóló, legalább elégséges osztályzatú bizonyítvány szükséges.

Azon tanulók, kik real vagy polgári iskolából gimnáziumba óhajtanak át lépni, fel-vételi vizsgálatot kötelesek tenni. Ezen vizsgálat a polgári, illetőleg a reáliskola és a gimnázium tanterve közt mutatkozó lé-nyeges különbségekre terjed ki s felvételi vizsgálat díja 20 korona. A pol-gári iskolából át lépni szándékozó tanulók a polgári iskolában végzett összes osz-tályokról szóló bizonyítvá-nyokat tartoznak bemutatni.

A z e g e s z é v i t a n d í j 60 korona, mely 4 egyenlő részletben (15 korona), még pedig az első részlet a felvételnél vagy októ-ber 15-éig, a második december 1-ig, a har-madik március 15-éig, a negyedik május 1-ig fizetendő be.

T a n d í j m e n t e s s é g é r t első ízben szeptember 15-ig, másodikban február 15-ig lehet folyamodni. A kérvényben az igaz-gatósághoz intézendők és oly szegénységi, illetve hatósági bizonyítvánnyal szerelendők fel, a mely egy évesnél nem régiebb.

Oly szülők gyermekei, kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több fiút gymna-sziumban vagy reáliskolában, tudományegye-temen vagy más hasonló felsőbb intézetben taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj felének elenge-déseért és a feltájdít alól fel is mentetnek, ha iskolai bizonyítványukban legalább annyi j e l e s é s j ó érdemjegyük van, amennyi az e l é g s é g e s t, azonban a szépi-rásból, testgyakorlatból és rendkívülitárgyakból nyert osz-tályzatok nem vétetnek számításba.

Azon tanulók, kik már eddig tandíjmen-tesek voltak, a tandíjmentességet továbbra is élvezik, ha bizonyítványuk osztályzatai-ja fent említett kellékeknek megfelelnek, ellen-kező esetben a tandíjmentességet elvesztik.

T a n f é r f i a k g y e r m e k e i, h a

bizonyítványuk a fenti kellékeknek megfelel, első sorban tandíjmentesek.

A felvételi, értesítő és ifjúsági könyvtári díj fizetése alól felmentésnek helye nincs. Ifjúsági könyvtári díjat a magántanuló nem fizetnek.

Az 1890. é. XXX. törvény cikk értelmében a V. osztályba lépő tanulóknak jogában áll a görög nyelv helyett az u. n. görög pótló tárgyakat (magyar s görög irod. olvasmányt, továbbá szabadk. és mért. rajzot) választani. Oly tanuló, a ki görög nyelvet tanul, bármily tudományos vagy gyakorlati pályára léphet; ellenben a ki görög nyelv helyett a pótló tárgyakat tanulja, bizonyos pályákból kiván zárva. Megjegyeztetik, hogy a ki a nyelvek tanulása iránt az előző osztályokban nagyobb hajlammal bírt s azokat sikerral tanulta, az válassza a görög nyelvet, ellenben a nyelv-tanulásban gyöngébb tanuló a görög pótló tárgyakat. Arra nézve, vajjon az V-ik osztályba beiratkozott tanuló a görög nyelvet vagy a pótló tárgyakat szándékozik-e tanulni, a szülők szó- vagy írásbeli nyilatkozata szükséges.

Minden tanuló köteles a tanév elején és folyamán, az igazgató által kitűzött időben az intézeti helyiségben az iskolaorvos által magát megvizsgáltatni.

Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak helyben, fiuk vagy gyámoltjuk felvételekor alkalmas helyettesít tartoznak megnevezni, a kire házi felügyeleti jogokat s kötelességeiket átruházzák, továbbá az elhelyezésben időközben történt változást is tartoznak személyesen vagy írásban az igazgató vagy osztályfőnök tudomására juttatni. Másrészt az igazgatóságnak és tanári karnak jogában áll ott, hol alapos oknál fogva a házi felügyeletet elégtelennek vagy éppen károsnak tapasztalja, követelni, hogy a fiú gondosabb s megbízhatóbb felügyelet alá helyeztessék. Az igazgatóság e tekintetben a legnagyobb óvatosságot ajánlja a szülőknek, mivel sok esetben a tanulóknak hanyagságát vagy rossz magaviseletét a hiányos felügyelet okozza. Vidéki szülőknek fiaik elhelyezésére nézve az igazgatóság szívesen nyújt segítséget.

A mely tanulókat egy vagy több rendkívüli tantárgyat (éneket, szabadk. rajzot, francia nyelvet, gyorsírást) szándékoznak tanulni, e szándékukat akár a felvételnél, akár szeptember hó első felében jelenthetik be az osztályfőnöknek. Az énekért egy évre 1 kor., mas rendkívüli tárgy tanításáért havonként 1 kor. fizetendő.

Azon tanulókat, kik a múlt tanévben egy vagy két tantárgyból elégtelen osztályzatot kaptak s javító vizsgálat tételére engedélyt nyertek, a javító vizsgálatra aug. 30-án délután vagy 31-én egész nap jelentkezhetnek (d. e. 8-tól 11-ig, u. 2-től 5-ig). A felvételi vizsgálatok szept. 1., 2. és 3-án d. u. 2-4-ig tartanak.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember 4-én d. e. 9 órakor történik, mely alkalomra a beiratkozott tanulókat szülői, illetőleg gondviselői is, saját érdekében meghívattak.

Szentesen, 1900. aug. 17.

Balássovits Norbert,
áll. fogimn. id. igazgató.

Ujdonságok

Szentes, 1900. augusztus 18.

— A király születés-napja. Középpületeinket, számos magánépületet is nemzeti színű zászlódsz keszítette tegnap virradóra : ünnep volt tegnap, a magyar nép szíve szeretetének meleg ünnepe, melyet kegyeletesen ült meg a nemzet abból az alkalomból, hogy I. Ferenc József királyunknak az isteni gondviselés megérnie engedte népei, különösen hű magyar népe üdvére és boldogságára, születésének 70 ik évfordulóját. A népek fejedelmei közt, széles e föld kerékén, nincs még egy a mi királyunkon kívül, akit annyira bálványozzának, annyi bensőséges hódolattal vegyennek

körül, mint mi magyarok körül vesszük a mi 70 éves királyunkat, akiben nemcsak népeink — sok megpróbáltatásban megtízszült, fenkölt gondolkozású igaz atyját, de alkotmányunknak legszilárdabb, legmegbízhatóbb őret, közszabadságaink legerősebb támaszatis birjuk. A 70 évből 52 év csik az uralkodás nehéz, gondterhes, sokszor veszedelmekkel fenyegető idejére. Csapás csapás után sújtott le a koronás király haláira, sok olyan, melyek alatt közönséges vallandó rég összeserkadt volna. De mind e csapások közepette, mik szívét kemény kalapácsütésként érték, kötelességtudásában szilárdan, rendületlen állott meg a mi jó öreg királyunk mindmáig — és amikor ma, 70 ik születésnapja alkalmából hű magyar népe hódoló szeretettel veszi körül trónját és felséges személyét, a hódolók közt állunk mi is, igaz szívvel kívánva : hogy az ég még sokáig ép tetterőben tartsa meg mi magyar hazánknak jóságos királyunkat : I. Ferenc Józsefet.

— Pályázat közösgéi irnokaságra. A Szegvár közösgében lemondás folytán üresedésbe jött közösgé-irnokai állásra, mellyel a h. anyakönyvvezetői teendőik ellátása is össze van kötve, f. hó 29-én délután 5 órakor lejáró határidővel pályázatot hirdet T a r y István járási főszolgabíró. A pályázati kérvények, fentírt határidőre, kellően felszerelve, a nevezett főszolgabíróhoz címzetten küldendő Mindszentre. A közelebbi részleteket lapunk vonatkozó hirdetményében találják az érdeklődők.

— Értekezlet az állategészségügy államosításáról. Hirt adtunk róla, hogy szakképzett állatorvosok elégtelensége miatt, a földmivélségügyi miniszter az állategészségügyi közszolgálatot egyelőre milyen keretekben szándékozik államosítani és hogy erre nézve az összes törvényhatóságokhoz leiratot intézett a miniszter, véleményük kikérése végett. Csongrádvármegye alispánja a miniszteri leiratot Szentes városához is leküldte és a városi tanács, mint értesülünk, a f. hó 17-én tartott egy értekezletén foglalkozott ezzel a kérdéssel olyan irányban, hogy — ha Csongrádvármegyére a II. fokú állami állatorvost majdan kinevezik, akire talán az állam Szentes városának állategészségügyi szolgálatát is ráruházta : — vajjon tartson-e majd akkor Szentes város — ahogy azt a miniszteri tervezet is megengedi, — külön hatósági állatorvost? A tanácsi értekezlet azt határozta, hogy ebben a kérdésben kikéri a gazd. szakosztály véleményét is és a szakosztály — mint értesülünk — ez ügyben talán már holnapra van tanácskozárs összehívva. Nézetünk szerint azonban maga a tanács helytelen irányban tárgyalta ezt a kérdést, amikor úgy állította fel a tételt, hogy — ha a vármegyére a II. fokú állami állatorvost kinevezik : vajjon Szentes város tartson-e akkor külön hatósági állatorvost? A gazd. szakosztály tehát jól fogja cselekedni, ha a kérdés iyetén felvetésétől eláll és nem erre fektet súlyt, hanem arra, hogy a város közönsége, a miniszteri terv szellemében már most oly értelmű feljlesztéssel éljen, hogy a szentesi határ nagy terjedelmére és az állattenyésztés nagy mérvére való tekintettel, itt egyidejűleg ne csak II. fokú, tehát törvényhatósági, hanem I. fokú, városi állami állatorvosi állás is szerveztessék.

— Csikódiázás. Mint erről már korábban is hirt adtunk, a Csongrádvármegyei gazd. egyesület, az idén is rendez csikódiázást, hogy ezzel a lótenyésztés ügyét előmozdítsa. A csikódiázásra, mely f. évi szeptember 9-én

lesz a város háza (volt Jurenák-ház) udvarán, a földmivélségügyi miniszter 400 korona államségélyt utalványozott ki — a várm. lótenyésztési bizottság elnökének felterjesztése folytán — a gazdasági egyesület részére, mely 6 jutalomdíjra osztva adatik ki a csikódiázásnál. E hat állami díjon kívül lesz még két egyesületi díj is. Így jutalmazni fognak : 1 ső díj 5 drb. 20 koronás arannyal, erre érdemes anyakancával elővezetett szopós csikót és ugyanilyen 1 ső díjjal 3 éves kanca csikót; 2 ik díjként 3—3 drb. 20 koronás arannyal egy szopós csikót és egy 3 éves kanca csikót; 3-ik és 4-ik díjjal 2—2 drb. 20 koronás arannyal, 2—2 szopós csikót és 3 éves kancacsikót. A versenyben csakis csongrádmegyei gazdák és csakis saját nevelésű, náluk elletett csikókkal vehetnek részt. A csikódiázás hirdetményét ma bocsátja ki az egyesület elnöksége.

— A „Tiszavidéki Takarékpénztár“ bünyűge. Többször említett tettünk már arról a nagyszabásúan ígérkező bünyűgyről, mely a Csongrádon alakulni készült Tiszavidéki Takarékpénztár születése körül, a születésnél babáskodók turpissága folytán keletkezett. A monstros bünyűge ma még csak a vizsgálat stádiumában van, de H u b a c s e k Pál szegedi vizsgálóbíró a legnagyobb munkát immár befejezte, mert kihallgatta a helyszínén a tanúk óriási selegét. Elzött mintegy 5 héttel útazott H u b a c s e k vizsgálóbíró Szegedről Csongrádra, hogy a tanúkihallgatást megejtse. Ez idő alatt kihallgatott nyolcszázötven tanút. Most aztán, mikor ezt a rengeteg munkát befejezte, az iratokat a vizsgálóbíró átteszi az ügyészséghez, ahonnan a törvényszék elé kerül majd a monstre bünyűge.

— A villamvilágítási vállalat. Innen-onnan bizony két éve már, hogy Szentesen versenytárgyalás folyt a villamos közvilágítás vállalatba adására. Közben létesült egy villamvilágítási vállalat magánvilágításra, be is rendezte a városi szálloda és színház világítását, valamint hogy bevezette sok üzlethelyiségbe és magánlakásba is a villamvilágítás vezetékeit. Ugy történt azonban, hogy a pályázati versenyben éppen ez a magánvállalat adta be az előnyösebb ajánlatot, — ezt a város egy erős szakértői rostan bötocsátva, — még előnyösebbre módosította és mután az ajánlattevők a módosításba is belemertek, mely úgy a város közületének, mint a magánfeleknek olyan sok előnyt biztosít, amennyit egyetlen más hasonló vállalat sem ez országban, — végre sok luza-vona és fölébzetgetés, — az aktáknak ide-oda vándoroltatása után, — a szerződést is megkötötték. Isten jóvoltából idestova már ez utóbbi tény óta is csaknem egy esztendő mult el tölünk és — a villamos közvilágítás ma sincs meg, ma is abban az apessetti helyzetben vagyunk, hogy magánvilágításra be vagyunk elektrikusnak rendezkedve, de közvilágításunkat ma is a bűzös, piszkos, pislákoló petróleumlámpák szolgáltatják, mint ennek előtte, mikor nem volt villamos közvilágítási vállalat szerződésünk. Miért van ez így? — Miért nem jön létre nálunk az, amin máshol mindenütt két kézzel kapnának : elmondjuk legközelebb leplezetlen nyíltsággal, mert ebben a kérdésben végre is dülőre kell már jutnunk,

— Lövés az éjszakában. K a t o n a Kiss János szegvári lakos panaszt tett a csendőrségnél, hogy a mult napok egyikén éjjel le akarta löni az egyik rokona. K a t o n a Kiss Jánosnak a földje a szegvári tanúk közt szomszédos K a t o n a Kiss Lajos dinnyeföldjével és így nem csuda, ha a rokonok folytonos torzsalkodásban élnek egymással. A minap aztán ennek az ellensé-

geskedésnek majd hogy nem szomorú vége lett. K a t o n a Kiss János kint időzött családjával a tanyaház előtt, a szabad ég alatt. Egyszerre csak a szomszédból lövés tangzott el és a puskagolyó Kiss János fejé: fölött sült tova. Az ellenfele, Kiss Lajos azt mondta, hogy ő senkit sem akart lelőni, csak éppen ijesztgetni akart a fegyvertel, hogy ne menjenek a dinnye földjére. Persze, a valóság dacára folyik a vizsgálat.

— **A dinamit patronok.** Csáki Lajos vasúti alkalmazott, váltóőr vagy ilyesmi lehetett, mert a jelvénye a vörös zászlócska, mellyel a mozdonyvezetőnek szokás jelt adni: előre-vagy hátrafelé guruljon a masina, vagy hogy hol álljon meg, melyik váltóra térjen át stb. No hát, Csáki Lajos f. hó 13-án elvezette ezt a vörös zászlócskát, hivatalos állása eszközeit és ezenfelül elvesztett még valamit, ami — ha igaz — adott viszonyok közt közveszélyes is lehet. Elvesztett ugyanis, mint mondja, egy badog szelencét, melyben két drb. dinamitpatron is volt. Hogy jutott ez a szelence és a két dinamitpatron a vasúti őrkézbe: erről semmit tudni nem lehet. Mi úgy hallottuk, hogy találták, — aztán letette a zászlócskával együtt az árokszéle, valamiért eltávozott és mire visszament, se vörös zászlócska se dinamit nem volt többé ott, — valaki mind a kettőt elcselezte. Az esetről jelentést tettek a rendőrség és a főkapitány most arra hívja fel a közönség figyelmét, hogy bárki azokat a patronokat megtalálta volna, azokat fessék meg földhöz csapni, azokra útnyi vagy leggyiszebb erőszakot gyakorolni rendkívül veszélyes, mert könnyen felrobbanhat és a legnagyobb szerencsétlenséget idézheti elő. Felhívja továbbá a főkapitány a közfigyelmet arra, hogy aki e patronokat cseleg megtalálta, azokat sértetlen állapotban vigye be a rendőrségre; vagy aki azok hollétéről bármi úton tudomással bírna, — erről nála haladéktalanul jelentést tegyen.

— **Népgyűlés.** A r v a i Balint és társai munkaszervezők, f. hó 19-én, ma délelőtt népgyűlést tartanak a Kossuth-téren, amire a hatóság engedélyt megkapták. A szociálisták ma reggel a vasúthoz vonulnak ki, hogy érkező vendöyüket, M e z ö f i Vilmost fogadják, aztán a Kossuth térre jönnek, ahol népgyűlés lesz. P e t ö f i emlékeztetének méltatására. Beszédmondanak Petöfi koráról és a szociáldemokráciáról, a sajtó helyzetéről és egyebekről, aztán szétoszlának. Este pedig megtartják — a már lapunkban is jelzett Petöfi-bankettet, a Kossuth-kör nagytérében.

— **Bátori a bator.** A neve B a t o r i József, a t a h a i vadéka azonban a híres nevezetes B á t h o r y - a k n a k, Erdély fejedelmi házának, hanem úgy jobbagyosorban ragadhatta a név valamelyik ukapjára. Egyébként pedig B á t o r i Józsefnek kiállíthatjuk a bizonyítványt, hogy b á t o r ember is, — a maga módja szerint. Tegnap reggel például ott b á t o r k o d o t t a piac téren. Szégyényes állapotban rettenetes lármát csapott, hogy mit ér neki a hősi virtusság, ha még rendetlenkedni se szabad. Mert, hogy nem szabad: erre a rend éber őre figyelmeztette. B á t o r i azonban b á t o r volt elenszegülni egy rendőr figyelmeztetésének, sőt még két rendőrrel is bator volt szembeszállni. H á r o m rendőr kellett, hogy b á t o r s a g a t megtorjék. Ekkor aztán viette magát a — priésre, mámorát kialudni.

— **Népnépnep.** Az iparosifjak önképző-körének ma délutáni népnépnep, ha az időjárás kedvez, — az előkészületek után itélve, egyike lesz a legsikerültebb nyári mulatságoknak. A rendezőség meg is tesz mindent, hogy ezt a sikert biztosítsa. Különösen sok várakozással néznek a délutáni, érdekesnek ígérkező képviselőválasztás elé, mert mindenki kíváncsi a partok mérközésének eredményére és arra, — melyik jelölt lesz hat a győztes képviselő? Az esti zárköröz tancvonalom alkalmakor a rendezőség izléses kivitelű táncrenddel lép meg a résztvevő táncosnókat, hogy kedves emléket őrizzék majd meg e mulatságnak.

— **Lefoglalt kártyák.** A kapitányságon egy fél ives rövid jelentéshez, mint büncjel

felsziki csatolva egy 52 levelű biblia, az ö r d ö g b i b l i a j a. A jelentést Sebési János rendőrkapitány teszi a kapitányságnak; a csatolt egy játszma lártyát pedig, a szintén mellékelte 4 korona és 10 fillér pénzzel együtt a P e t ö f i - szálló játék-szobájában foglalta le a derék rendőrkapitány f. hó 16-án, a reggeli órákban, 4 magyartól, akik ott tiltott szerencsejátékot játszottak: felbiztek Mokányi Berczi szerint — ez a nemzetiszinjáték ugyan; de hát még se szabad azt játszani és így a négy magyart — ha igaz — törvény elé is állítják majd a tiltott cselekményért.

— **Felhívás.** A sorsjegy társaságnak folyó hó 18-án tartott ülésén hozott határozat értelmében ezennel felhívom a tagokat, hogy a sorsjegyeknek az V-ik osztály megújítására járó 4 koronát, még a mai nap folyamán nálam fizessék be, mert az illetők, kik ezt elmulasztanak, minden jogukat elvesztve, a társaságból kizáratnak. Szentes, 1900. augusztus 18. Strasser Sándor, zálogintézet tulajdonos.

* **Földes Kelemen** hírneves aradi gyógyszerész a napokban helyezett át gyógyszerterét saját, újonnan épült palotájába. Az új gyógyszerteret modern és mintaszerű berendezéssel valóságos látványosságot most Arad városának,

* **Szenásy, Hoffmann és Társa** párizsi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, IV., Bécsiutca 4. Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék divatos selyemkémek, csipkék és szalagok, valamint gyöngy-küldiszkek pointlace ruhák és pointlace-kelmék. b l. Fekete, fehér és színes selyemkémek, 85 krtól 14 ftig. Foulard Pongis és Satin. Liberty selymek 65 krtól kezdve. Angol mozselyem 80 cm. szélességben 1.25 krtól kezdve. Mintákkal kívánatra készíttéssel szolgálunk. (1)

* **Margit-crém.** Kévs hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész czen kiváló arckenöcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Margit-crémé örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdévé varázsolja. Nagy téglly 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerertárban. Utánzatoktól óvakodjunk. (1)

* **Húsz évi szenvedés és küzdelem.** Küzdeni a sors és csapások ellen nehéz, de küzdeni a testi fájdalommal húsz éven át, a legborzasztóbb kín és a létező legnagyobb és leginkább gyöngítő szenvedés. Végelen sokan szenvednek így és igazán csodálatos, hogy még akad ily küllemények között olyan energia, a milyenről itt megemlékezünk. Wonder Mari asszony Bécsből (Kimbergerstrasse 43.) csodálatos példát nyújt a szenvedés ellen kifejtett ellentállásról. Levele a legmegkapóbb bizonyítéka a bátorságnak és az elköltésnek. Boldog vagyok, — írja — hogy felhasználhatom az alkalmat, hogy a Pink-pilulák jószágáról s a reám gyakorolt bántó hatásáról nyilatkozhatom. Huszonégy év óta borzasztó főfájásban és idegben szenvedtem, melytől nem tudtam szabadulni. Gyakran elállt a lélegzésem s oly heves szivdobogásom volt és oly gyöngye lettem, hogy a felgyógyuláshoz semmi reményem se volt, jöllehet sokféle módját megkísérlettem. A véletlen. egyik barátom által néhány doboz Pink-pilulához juttatott és bár már semmiben se bízom, használtam a pilulát. És önt felhatalmazom levelem közlésére. A Pink-pilula az idegek legjobb helyreállításja, a vér leghatalmasabb előállításja; meggyógyítja mint számtalan pelda bizonyítja a vérszegénységet, az idegességet, reumát, a neurasténiát és minden gyöngyességet. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerertárban. Egy doboz ára 1 ft 75 kr. és hat doboz 9 ft. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerertárban, Budapest, Király utca 13.

Mimóza áttelepítése.

Pikáns történet.

Vun-csi, a stizezer gyönyörűséghez címzett jeles teaház tulajdonosa,

az operett utolsó felvonásában kódós Albionba kerül.

Mit csinálna egy coffos kinézer az angolok közt? — Hát teaházat nyit a s z á z e z e r g y ö n y ö r ü s é g h e z. Mert, ahol angol tengerésztesztek vannak — és hol volna, hol lehetnének, ha kódós Albionban nem — ott kell a teaház, kell a gésa, aki dallal-táncal megvidámtsa a Billik, Tomok meg Bobbok splénes életét.

V u n - c s i hát új teaházat nyit Szántis-hirében, fényeset é. ragyogót, és s z á z e z e r g y ö n y ö r ü s é g e t ígér az angol lovassított gyalogtengerészet aranyifjúságának a teaház M i m ó z a j a, a gráció gésa, aki rózsás ujjai hegyével rakogtatja porciókba, apró tálcaikon, a teahoz való cukorárbabokat.

Azaz hogy — I g é r n é a gyönyörűséget és talán meg is adná, ha V u n - c s i, a teaház kinézer tulajdonosa örökösen a sárkában nem volna és egyre nem ezt csiripelné a túlébe:

— Szép kis gésa, aranyos kis gésa csinál sok tánci-tánci fiatal angoloknak, de nem mosolygóni edesben egyre se, mert angol ifjak vannak nagyon különös szerelmes; ha szép kis gésa csak egyet kitüntet, többi elmarad. Azért szép kis gésa, aranyos Mimóza csak csinálk egyforman tánci-tánci bolond angoloknak, hogy keresni sok pénz Vun-csinak és ami 100000 gyönyörűséget aranyos kis gésa embernek nyújthat: itt van V u n - c s i, csak azt boldogítsa ez égi gyönyörökkel.

* * * Billi, Bobb meg Tom, ó felsége hadi tengerészetenek szentishirei derék hadnagyaik minden estét ott töltötték a s z á z e z e r g y ö n y ö r ü s é g h e z címzett japán teaházban. Itták a groggot, a vízskit, elverték a pénzüket és ... firteltek a szépek szépségájával, az annyi gyönyörűséget ígérő bájos Mimózával, — aki csinált mindegyiknek egyformán tánci-táncit, mosolygott mindegyikre egyformán, de ... ami gyönyörűséget nyújthatott, azzal titokban V u n - c s i t, a vén kinézet boldogította, míg csak .... egy ifjú kinézer is fel nem tűnt a látóhatáron.

Ez az ifjú kinézer ki volna más, mint V u n - c s i nagyreményű fia: Z u n - c s i.

Most került haza a Pei-hó mellől, a magas iskolából az atyai házhoz s Mimózával meglátni és megszeretni: egy pillanat műve volt az ifjonti, romlatlan lelkű kinézernek.

Mimóza meg, az annyi gyönyörűségét nemcsak ígér, de titkon nyújtó szépséges gésa, hogy ne hajolt volna inkább az élete duzzadó teljében levő Z u n - c s i, mint az öt örökös tánci-táncival gyötör V u n - c s i felé.

Csak hogy az odahajlása nem volt könnyű.

Eldalolta betétként a »Nújork szépsé-
böl, hogy:

»Csel terem a lány szívében,
Fő a csel most, very vell;
Szerelmemben fő a csel,
Csókkal, csellal csalni kell
Jesz, jesz, jesz!»

És ki is eszelet az ördögi csel, hogy mindazt a eszelet gyönyörűséget, amit nyújthat, kénytelenségből a páros napokon juttatja V u n - c s i n a k, a vén kinézernek, — a páratlan napokon pedig páratlan gyönyörűségbe fullasztja Z u n - c s i t, a szive bálványát, az ifjú kinézer.

Oh, asszonyi furlang, de kiapadhatatlanok is a te segélyforrásaid, de páratlanul leleményes is a te cimdéd, a szerelem eszközeinek kitalálásában.

Billi, Bobb meg Tom tömteletlen groggot meg vízskit fogyasztva epkedtek a Mimóza által nyújtható százezer gyönyörűség után, — a nekik csak tánci táncit csináló, mindnyájukra egyformán mosolygó szépséges és arányos kis gésa meg ezalatt páros napokon túrt az öreg kinézer, V u n - c s i szerelmeledést, — páratlan napokon azonban szívének egész lángoló hevével perszele cseresre a fiatal kinézer Z u n - c s i c s i k é h e s a j a k á t,

egészen — július harmincegyedikéig.

Mert Z u n c s i kalendáriumot vezetett a páratlan napokról, miknek estéi, éjszakái neki juttatták az apja teaházának mind a százezer gyönyörűségét.

Július 31-ike páratlan nap: az övé. augusztus elseje szintén páratlan nap, az tehát jogosan szintén az övé.

Igy okoskodott és így is cselekedett. De naplót nem vezetett bár, V u n c s i nem kevésbé jól tudta, hogy ő minden másnap lopja meg M i m ó z á n á l a szépségességénél, a saját teaháza százezer gyönyörűségét és hogy — az előző napon, július 31-én nem szűrösölt a kínai Vénusz édes mészéből.

Augusztus 31-én tehát ő is elkövetkezett a százezer gyönyörűségek forrásához, ahová éppen akkor toppant, mikor szerelmes fia a legmohóbban habzsolta a szerelem édes, mámorító italát...
Tabló!...

És Mimózát, Vun-csi új japán teaházának százezer gyönyörűségét: igérő, Billinek, Bvbbnak meg Tomnak csak tánciáncit csináló, mosolyt nyújtó szépséges gésáját Vun-csi e naptól áttelepítették a teaházból a nevezetes — belső terembe.
Mert hát.

„Szerelmemben fő a cselle,
Csókkal csellel csalni kell...”

s ördög törje rája az esztét, mi csellel, hány ezer gyönyörűséggel áltatta el a huncut M i m ó z á t a vén kinézer alapos gyanúját.

Nyilttér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával osemot, gyermeket és felnőttöt egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálaosan fogadott

MOHAI

AGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olasz, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szénásványtartalmánál fogva, specifikus övözer is a típus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója a víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellőenes hatván be szénásványát fogva a gyomor és bél idegeire: a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűvös, hügyhajtó és a szomjait csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősege.

24—16

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Lapfeladójának és felelős szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC

Társ-szerkesztő BÁNPALVI LAJOS.

3313/1k. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fránlk Albert végrehajtónak Zsarkó Kúti Sándor és neje végrehajtást szenvedett elleni 32 ko-

rona tőke követelés ésjár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi királyi járásbírósa területén lévő Szentes városban fekvő, a szentesi 6856 sz. tjkvben A. j. 2812. hrsz. alatt felvett 329 öf beltelkes házra 1200 koronában ezennel megállapított, kiküldetési árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi aug. hó 30-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat, vagyis 120 koronát készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi július 19-én.
SZELESS, kir. aljbíró

Hirdetmény.

A szentesi polgári olvasóköri vendéglősi állására pályázat hirdetteik. Az állás azonnal is, de legkésőbb f. é. október 1-én foglalható el. A feltételek megtudhatók a kör elnökségénél vagy Bartha Károly gondnoknál a körben.

1257/1900. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósa 1900. évi V. 673. számú végzése következtében HIVATALBÓL Nagyszébeni földhitelintézet javára br. Maasburg Sándor fabiani lakos ellen 2137 korona 80 fill. s jár. erejéig 1900. évi július hó 21-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3600 koronára becsült következő ingóságok u. m. 870 kereszt búza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósa 1900. évi V. 673/2. számú végzése folytán 2137 kor. 80 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 1. napjától járó 5 százalékos kamatai, 1/2 százalékos váltó díj és eddig összesen 81 korona 22 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Fabian Sebestyén végrehajtást szenvedett lakásának leendő eszközlésére 1900. évi aug. hó 24. napján d. u. 3 óra határidővel kitézetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingós. az 1881. évi LX. t. c. 107. 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1900. évi augusztus hó 10 napján.

Végh Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Sarkady Nagy Lajos

zsidóiskola utcai III. t. 199. sz. háza ELADÓ. — Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a vidékiskolát, hogy nálam, Szvaton Józsefnél III. t. 41 sz. (gimnázium utca) szép, világos, egészséges bútorozott szoba szeptember elsejétől kiadó, esetleg teljes ellátás is kapható.

6223/1900

Hirdetmény.

A Szegvár községben lemondás folytán megüresedett községi irnoki állásra, mely 600 korona évi fizetésű és a helyettes anyakönyvvezetői teendők végzésével is van egybekötve, pályázatot hirdetek, s felhívom az állást elnyerni szándékozókat, hogy ke-lőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi augusztus hó 29-ének d. u. 5. órájáig annyiival is inkább benyujtsák, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.
Mindszent, 1900. augusztus 16-án.

Tary István.
főszolgabíró.

Meghívó.

Győri Mihály a Vincze Péter kisvölgyalji házában f. évi augusztus 19-én, vasárnap este, a magyar zenekar közreműködése mellett **balat rendez 30 kros belépő díj** mellett, és arra a közönséget ezennel meghívja.
A mulatság kezdete: esti 7 órakor.

Házbérbeadás.

Oblath Minka Kossuth-útcai háza egészben vagy részben is bérbe kiadó.

Dr. POLACSEK ALBERT.

Egy jó házból való fiú tanulóul felvéletik Schwarcz Simon, rövid és divatárú üzletében.

Schneider-féle **Páfrány-tokocskak** (Galandócska elhajtó.)
Millió embernek e szer visszaadta t-les **egészségét**
Kik galambferegben és gyomorhájban szenvednek.

Pántlikagiliszta fejtéstől a páfrány-tokocska által fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrovidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélkül gyors és biztos eredményecéért jótállás nyujtatik. Nem árt, ha pántlikagiliszta féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — Törvényesen védve. Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy

350 előre való bekludésével. A pántlikagiliszta tünete a következők: Az arc halvány-sárga, bágyadt tekintet, két szemkarikák, lesoványodás, cnyalkódás, bevont nyelvemésztetlenség étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ajulások s szédülés főleg éhgyomor, nál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyál összegyűlemés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhég, gyakori felbőgés, bélgörce, hengergetés, hullámos mozgások, szúró, szívó fájdalom és szúrások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendetlenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a búskomorságra való hajlam, életuntagság és halál óhajítása. Egyedül valódi kapható: Schneider József gyógyszerésznél, Reiszán, főútcza 24. (Délmagyarországi.) 15—14

LEGLICSBŐB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁR ÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névjegyek

lacinásgos — — 50 korból
aranyszegélyű — — 1 fittal
fittal 100 darab

Közzételők
Ejegyzési kártyák

Menyegzői
Báti meghívók, Tánczrenaek

Diszokmányok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák

több színnyomásban is

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

„SZENTES és VIDÉKE”
SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-ÚTCA, (POLLÁK-féle HÁZ.)

EÓLFIZTÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.